

SELVITYS RIKOSREKISTERIOTTEESTA

Rikosrekisteriotteen pyytämisen tavoitteena on, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjät sitoutuvat lasten turvallisuutta ja koskemattomuutta edistäviin toimintatapoihin.

Turvallisuudella ja koskemattomuudella tarkoitetaan sitä, että

- lapsen perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat
- lapsen henkilökohtaista koskemattomuutta kunnioitetaan
- lapsen turvallista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia tuetaan
- lasta suojellaan seksuaalirikoksilta, väkivaltarikollisuudelta, houkuttelulta huumeiden käyttöön ja muilta lapsen turvallista kasvua uhkaavilta tekijöiltä.

Oikeusrekisterikeskus merkitsee rikosrekisteriotteelle tiedot seuraavista rikoksista

1. Lapsen kohdistuvat rikokset

- sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan kuvan levittäminen
- törkeä sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan levittäminen
- sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito
- lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö
- törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö
- seksuaalipalvelujen ostaminen nuorelta
- lapsen houkutteleva seksuaalisiin tarkoituksiin

2. Seksuaalirikokset

- raiskaus
- törkeä raiskaus
- pakottaminen sukupuoliyhteyteen
- pakottaminen seksuaaliseen tekoon
- seksuaalinen hyväksikäyttö
- seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäyttö
- paritus
- törkeä paritus
- sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta koskevan esityksen seuraaminen

3. Väkivaltarikokset

- tappo
- murha
- surma
- törkeä pahoinpitely
- törkeä ryöstö

4. Vapauteen kohdistuvat rikokset

- ihmiskauppa
- törkeä ihmiskauppa

5. Huumausainerikokset

- huumausainerikos
- törkeä huumausainerikos
- huumausaineen käyttörikos
- huumausainerikoksen valmistelu
- huumausainerikoksen edistäminen
- törkeä huumausainerikoksen edistäminen

Otteeseen merkitään tiedot myös sakkorekisteriin merkityistä sakoista, jotka on tuomittu lapseen kohdistuvista rikoksista tai seksuaalirikoksista sekä toisissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa tuomituista vastaavista rikoksista. Lisäksi otteelle merkitään tieto toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annetusta kiellosta työskennellä tai muuten toimia alaikäisten parissa.

Jos henkilö ei ole syyllistynyt edellä tarkoitettuihin rikoksiin, rikostaustaote sisältää todistuksen tästä. Rikostaustaotteesta ei siten ilmene, jos rikosrekisterissä on tieto muusta kuin edellä luetelluista rikoksista.

Otteelle ei merkitä tietoja muista rikoksista kuin edellä mainituista.

Rikosrekisteriotteen tietojen käsittely

Riippumatta siitä, onko otteella merkintöjä tässä tarkoitetuista rikoksista tai toimikielloista vai ei – ns. puhdas ote – toiminnan järjestäjä tekee itsenäisesti päätöksen vapaaehtoisen rekrytoimisesta. Rekrytointipäätöstä tehtäessä on aina otettava huomioon lasten ja nuorten koskemattomuuden ja turvallisuuden varmistaminen.

Otteen vastaanottaa ja tarkistaa toiminnan järjestäjän puolesta sellainen henkilö, joka on päättämässä annetaanko vapaaehtoiselle kysymyksessä oleva tehtävä vai ei. Otteelta ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista kenellekään muulle, ei toiminnan järjestäjän toiminnassa mukana olevalle eikä ulkopuoliselle. Henkilöllä on vaitiolovelvollisuus. Tietoja ei saa ilmaista sen jälkeenkään, kun henkilö ei enää ole siinä tehtävässä, jossa hän on tiedon saanut. Vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta voi seurata rikoslain mukainen rangaistus.

Toiminnan järjestäjä ei saa tehdä vapaaehtoisen henkilötietoihin muita merkintöjä kuin tiedon siitä, että rikosrekisteriote on tarkistettu sekä otteen päiväyksen. Vapaaehtoisen henkilötietoihin ei saa koskaan tehdä merkintää siitä, onko otteelle merkitty rikostietoja vai ei.

Toiminnan järjestäjä voi ennen otteen hävittämistä tai postittamista vapaaehtoiselle merkitä sallitut tiedot – vapaaehtoisen nimen, otteen tarkistamisen päiväyksen ja otteen päiväyksen – rekisteriinsä.

Toiminnan järjestäjän velvollisuus rikosrekisteriotteen luovutuksesta vapaaehtoiselle

Toiminnan järjestäjän on luovutettava ote vapaaehtoiselle heti kun ote on tarkistettu. Jos vapaaehtoinen ei tule kohtuullisen ajan kuluessa noutamaan toiminnan järjestäjälle lähetettyä rikosrekisteriotetta, ote hävitetään luotettavalla tavalla, esimerkiksi silppuamalla. Neljän viikon aikaa voidaan pitää ohjeellisena kohtuullisena aikana.

Otteen tilaaminen ja lähettäminen

Työntekijän otetta tilattaessa on ilmoitettava, mitä työnantajaa ja tehtävää varten se tilataan. Jos työnhakija kuuden kuukauden kelpoisuusajan kuluessa joutuu esittämään rekisteritietonsa myös muulle työnantajalle kuin mitä varten ote on tilattu, hän voi käyttää aiemmin tilaamaansa otetta. Ote annetaan vain yli kolme kuukautta kestävästä työ- tai virkasuhdetta varten.